

Nr 193.

Ankom till riksdagens kansli den 11 juni 1943 kl. 5 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1943/44 till tullverket jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under sjunde huvudtiteln (punkterna 22—24) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1943/44 såsom förslagsanslag under rubriken Tullverket beräkna, till Avlöningar till befattningshavare hos generaltullstyrelsen 920,000 kronor, till Avlöningar till befattningshavare å tullstaten 16,935,000 kronor och till Omkostnader 1,800,000 kronor.

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 196, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 9 april 1943, föreslagit riksdagen att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning och avlöningsstat för generaltullstyrelsen, den senare att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44,

dels till Tullverket: Avlöningar till befattningshavare hos generaltullstyrelsen för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 900,000 kronor,

dels godkänna av departementschefen framlagda huvudgrunder för en omorganisation av centraltullkamrarna, avsedd att träda i tillämpning den 1 juli 1944,

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning och avlöningsstat för tullstaten, den senare att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44,

dels till Tullverket: Avlöningar till befattningshavare å tullstaten för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 16,780,000 kronor,

dels godkänna av departementschefen förordad omkostnadsstat för tullverket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44,

dels ock till Tullverket: Omkostnader för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 1,720,000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehaft två inom första kammaren väckta motioner, nämligen

I: 244 av herr R. Wagnsson och

I: 245 av herr C. Fr. Carlström.

Motionärernas yrkanden redovisas i samband med redogörelsen för Kungl. Maj:ts förslag här nedan.

I propositionen redogöres inledningsvis för besparingsberedningens olika förslag till rationaliseringsåtgärder inom tullverket samt för generaltullstyrelsens yttrande över dessa förslag.

Härom anför *departementschefen* följande:

Av den nu lämnade redogörelsen för besparingsberedningens promemorior rörande tullverket framgår, att åtskilliga av de framlagda förslagen alltjämt äro under remissbehandling eller eljest föremål för fortsatt utredning. Det är icke nu möjligt att närmare bedöma vilken inverkan ett genomförande av dessa förslag kan få på tullverkets medelsbehov. I fråga om andra förslag kan ett säkert bedömande av förslagens ekonomiska innebörd icke ske med hänsyn till föreliggande svårigheter att genom entlediganden eller annorledes minska personalkadrerna. Oberoende av den större eller mindre ekonomiska betydelsen av här föreliggande besparingsmöjligheter är det emellertid angeläget att dessa möjligheter tillvaratagas. Jag förutsätter, att generaltullstyrelsen i fortsättningen ägnar dessa spörsmål noggrann uppmärksamhet.

Det torde vara lämpligt att styrelsen i samband med avgivande av anslagsäskanden för budgetåret 1944/45 lämnar en sammanfattande redogörelse för den fortsatta handläggningen inom styrelsen av besparingsberedningens till styrelsen i olika sammanhang överlämnade förslag. Därvid böra även redovisas de besparingar som vunnits eller anses kunna vinnas utöver vad som angivits i styrelsens förut omförmälda skrivelse den 24 februari 1943 med förnyat utlåtande i fråga om tullverkets anslagsbehov för budgetåret 1943/44.

Anslaget till avlöningar till befattningshavare hos generaltullstyrelsen.

I olika promemorior har *besparingsberedningen* framlagt åtskilliga förslag till kontorsrationalisering inom generaltullstyrelsen. Vidare har beredningen föreslagit ombildning av generaltullstyrelsens personalbyrå till en drifttjänstbyrå. Förslaget innebär beträffande personalbeståndet å byrån, att en kammarskrivartjänst skulle utbytas mot en överinspektörstjänst i lönegraden A 27. Förslaget har huvudsakligen motiverats med behovet av ett organ, som kontinuerligt kunde tillse att arbetet inom tullverket bedreves på det ur drifts-ekonomisk synpunkt mest tillfredsställande sättet.

Generaltullstyrelsen har meddelat, att åtskilliga åtgärder i rationaliserings-syfte vidtagits i anledning av förstnämnda förslag. Beträffande den föreslagna ombildningen av personalbyrån har styrelsen föreslagit inrättande av en tjänst i lönegraden Eo 24, varjämte styrelsen hemställt om medgivande att anställa en tillfällig befattningshavare med sakkunskap beträffande rationaliseringsundersökningar genom arbetstidsstudier. Tillika föreslår styrelsen in-dragning av en kammarskrivartjänst.

Departementschefen har i huvudsak anfört följande.

De av besparingsberedningen framlagda förslagen till *kontorsrationalisering* inom generaltullstyrelsen innehålla enligt min mening beaktansvärda upp-slag till rationalisering även i vissa delar där styrelsen ställt sig avvisande. Jag förutsätter därför, att förslagen underkastas fortsatt omprövning och att de ytterligare åtgärder vidtagas som förslagen kunna giva anledning till.

För nästa budgetår torde inga andra ändringar i personalförteckningen böra företagas än att antalet i förteckningen upptagna kammarskrivartjänster minskas med en i enlighet med vad styrelsen föreslagit. Det bör ankomma på styrelsen att i samband med anslagsaskanden för nästa budgetår föreslå de ytterligare ändringar med avseende å personalförteckningen som då kunna befinnas möjliga.

Enligt min mening föreligga vägande skäl för en *ombildning av styrelsens personalbyrå* på ett sätt som ger den möjlighet att ägna särskild uppmärksamhet åt tullverkets driftsekonomi och taga initiativ till rationaliseringsåtgärder därutinnan. Medan besparingsberedningen föreslagit inrättande å byrå av en befattning i lönegraden A 27 för detta ändamål, har generaltullstyrelsen ansett inrättande av en byråinspektörstjänst i lönegraden Eo 24 vara tillräckligt för ändamålet. Det synes mig icke sannolikt att ett genomförande av detta styrelsens förslag skulle tillgodose syftet med den av besparingsberedningen ifrågasatta förstärkningen. Med hänsyn till styrelsens inställning i förevarande fråga anser jag mig emellertid icke nu böra framlägga förslag i ämnet utan finner avgörandet av frågan om byråns ombildning böra tills vidare uppskjutas i avvaktan på den vidare utvecklingen av föreliggande allmänna spörsmål om organisationen av det fortsatta rationaliseringsarbetet inom statsförvaltningen. Däremot synes det icke vara något att erinra mot styrelsens förslag att anlita en expert med uppdrag att biträda vid fullföljandet av de av besparingsberedningen påbörjade organisationsundersökningarna.

Å gällande riksstat är ifrågavarande anslag uppfört med 944,000 kronor.

Anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän har i Kungl. Maj:ts förslag för nästa budgetår minskats med 7,000 kronor, som ungefärligen motsvarar minskningen i anslagsbelastningen vid indragning av en kammarskrivartjänst. Under rådande förhållanden har medelsbehovet under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal icke kunnat med större säkerhet beräknas. Posten har ansetts kunna begränsas till 148,000 kronor, vilket innebär en minskning med 32,000 kronor. Anslagsposten till rörligt tillägg har sänkts med 5,000 kronor till 116,800 kronor. Övriga poster i avlöningsstaten hava upptagits med oförändrade belopp.

Medelsbehovet för nästa budgetår har alltså beräknats till (944,000 — 7,000 — 32,000 — 5,000) 900,000 kronor.

Anslaget till avlöningar till befattningshavare å tullstaten.

Centraltullkammarna. Centraltullkammare finnes inrättad i envar av städerna Stockholm, Göteborg och Malmö. Varje centraltullkammare står under chefskap av en tulldirektör. Under honom lyda *dels* en tulldirektörsexpedition, uppdelad på två avdelningar, nämligen kansliet och kassakontoret, *dels* en tullförvaltning i tullhamnen, uppdelad på tre huvudavdelningar, nämligen tullkameralkontoret, tullbehandlingsinspektionen och tullbevakningsinspektionen, *dels ock* en tullförvaltning i frihamnen. Vid tulldirektörsexpeditionen utövas närmaste chefskapet under tulldirektören av en tulldirektörsassistent. Vid varje kassakontor är såsom föreståndare anställd en förste tullkontrollör.

Föreståndare vid de olika huvudavdelningarna äro vid tullkameralkontoret en tullkommissarie, vid tullbehandlingsinspektionen en tullöverinspektör och vid tullbevakningsinspektionen en tullbevakningschef. Tullförvaltningen i frihamnen förestås av en tullförvaltare. I fråga om tulltaxeringsärenden sorterar tullbehandlingsinspektionen respektive tullförvaltningen i frihamnen direkt under generaltullstyrelsen.

Vid de särskilda trafikställena finnas kameralavdelningar och tullbehandlingsavdelningar, alltefter sin betydelse under föreståndarskap av tullöverkontrollör, förste tullkontrollör, tullkontrollör eller kammarskrivare. Kameralavdelningarna lyda under tullkameralkontoret, tullbehandlingsavdelningarna under tullbehandlingsinspektionen. Vid trafikställena finnes dessutom bevakningspersonal, som i vissa fall lyder under tullbevakningsinspektionen, i andra fall åter under tullbehandlingsinspektionen. För bevakningsgöromål rörande tullagergoods finnes särskild bevakningspersonal, lydande under tullkameralkontoret. Vid vissa mindre tullavdelningar finnes gemensam föreståndare för såväl det kamerala arbetet som tullbehandlingsarbetet. Denne lyder då i kameralt hänseende under tullkameralkontoret och beträffande tulltaxeringsgöromålen under tullbehandlingsinspektionen.

Förslag till omorganisation av centraltullkammarna ha framlagts av dels en av generaltullstyrelsen tillsatt *delegation för utarbetande av förslag till nytt tjänstgöringsreglemente för tullverket*, dels ock *besparingsberedningen*.

Beträffande nämnda förslag och däröver avgivna *yttranden* får utskottet hänvisa till propositionen, sid. 11—21.

Departementschefen har för egen del anfört följande.

Vid granskningen av de föreliggande utredningarna om centraltullkammarnas arbetsförhållanden har jag icke kunnat undgå att finna vissa däri påvisade förhållanden bestämt tala för att en omorganisation av ledningen inom centraltullkammarna bör komma till stånd. Den nuvarande organisationen av driftsledningen präglas enligt min uppfattning av en viss oklarhet och ger ej intryck av någon fullt konsekvent genomförd metod i fördelningen av åligganden och befogenheter samt i anordnandet av samarbetet mellan olika grenar av tjänsten.

Den centrala ledningen inom varje centraltullkammare är för närvarande, bortsett från frihamnstillförvaltningen, fördelad på tulldirektören och tre avdelningsföreståndare. Avdelningsföreståndarna med deras expeditioner bilda sinsemellan skilda myndigheter, företrädande olika grenar av tulltjänsten. Denna uppdelning har tydligtvis ansetts betingad av en naturlig fördelning av tullärendena i grupper och av önskemålet att få till stånd en specialisering i handläggningen av de olika slagen av ärenden. Även vid fullt beaktande av specialiseringskravet är det emellertid nödvändigt, att tulldirektören och avdelningsföreståndarna erhålla en sådan ställning i organisationen som medger utövande av en verklig central driftsledning, innefattande ett samordnande av de olika tjänstegrenarna med enhetlig planläggning av drifttjänsten. I detta hänseende synas principerna för den nuvarande organisationen icke vara tillfredsställande.

Såsom en påtaglig svaghet i organisationen måste även betecknas det förhållandet, att för tullavdelningarna å de skilda driftställena icke föreligger något genomfört organisationsschema innefattande en gemensam ledning av de olika tjänstegrenarna vid varje avdelning. Frånvaron av en dylik gemen-

sam ledning måste uppenbarligen inverka tyngande på handläggningen av ärenden, som äro gemensamma för flera tjänstegrenar, och medför ett eftersättande av planmässigheten i personalanvändningen och andra till drifttjänsten hörande dispositioner.

Den omständigheten att såväl delegationen för utarbetande av nytt tjänstgöringsreglemente för tullverket som besparingsberedningen från sina olika utgångspunkter nått väsentligen samma utredningsresultat i fråga om centraltullkamrarnas organisation ger också anledning till att taga organisationsfrågan i allvarligt övervägande.

Det synes till att börja med klart att ett inrättande av en tulldirektion med infogande i denna av de under tulldirektören lydande avdelningsföreståndarna måste medföra en mera koncentrerad ledning av tullkamrarna, som skulle underlätta personaldispositionernas anpassning efter olika situationer. Åtskilliga lättnader i arbetet kunna vidare förväntas genom minskning i skriftväxlingen, innebärande bland annat upphörande av det nuvarande systemet med särskilda remissyttranden till tulldirektören från vederbörande huvudavdelningar. Ett inordnande av avdelningsföreståndarna i en tulldirektion på sådant sätt att de erhålla befogenhet att besluta å tulldirektörens vägnar finner jag överhuvud taget vara en naturlig organisationsform, ägnad att stärka ledningens funktionsduglighet och främja samarbetet mellan de olika tjänstegrenarna. De farhågor generaltullstyrelsen uttalat för att de föreslagna ändringarna skulle leda till en försämring av centraltullkamrarnas arbetsresultat och funktionsduglighet kan jag följaktligen icke dela.

För linjeavdelningarna synes anordnandet av ett enhetligt föreståndarskap, vilket redan existerar i frihamnarna, av förut angivna skäl nödvändigt.

Med hänsyn härtill finner jag mig i princip böra förorda en omorganisation av centraltullkamrarna i överensstämmelse med huvudlinjerna i de av delegationen för utarbetande av nytt tjänstgöringsreglemente för tullverket respektive av besparingsberedningen framlagda förslagen.

Jag förordar därför att envar av de nuvarande tulldirektörsexpeditionerna ersättes med en tulldirektion under chefskap av en tulldirektör. Till direktionen böra knytas tre huvudavdelningar, nämligen en kameralavdelning, en tullbehandlingsavdelning samt en avdelning för personal- och bevakningsärenden. En av cheferna för huvudavdelningarna bör vara tulldirektörens ställföreträdare. Tulldirektörsassistenttjänsterna böra indragas. Tjänsteåliggandena för nämnda avdelningsföreståndare böra utformas på ett sätt som ger dem en vidsträckt befogenhet att handla å tulldirektörens vägnar, dock med rätt för denne att förbehålla sig beslutanderätten i ärenden av större vikt, som eljest skulle avgöras av vederbörande avdelningsföreståndare.

Vid linjeavdelningarna bör i anslutning till besparingsberedningens förslag enhetligt föreståndarskap organiseras på sådant sätt att inrättande av särskilda befattningar för ändamålet i möjligaste mån undvikas.

Längre än till att i enlighet med vad sålunda anförts uppdraga huvudlinjerna för en omorganisation av centraltullkamrarna anser jag mig emellertid nu icke kunna gå, enär detaljerna i de föreliggande förslagen måste underkastas ytterligare överarbetning, innan den nya organisationen kan sättas i kraft. Till följd av sin uppfattning i principfrågan har generaltullstyrelsen icke ingått på någon detaljerad granskning av vare sig det stora antal lönegradsförändringar som förutsatts i delegationsförslaget eller övriga organisationsdetaljer, som ej varit av grundläggande betydelse för förslagets struktur. Innan närmare utredning härutinnan föreligger, torde ståndpunkt icke kunna tagas till alla enskildheter i de framlagda förslagen. Den nya organisationen bör emellertid kunna sättas i kraft vid ingången av budgetåret 1944/45

och jag förordar att förslag nu avlättes till riksdagen om principbeslut i denna fråga.

Det torde böra ankomma på generaltullstyrelsen att vid avgivande av sina anslagsäskanden för budgetåret 1944/45 framlägga en mera detaljerad plan till omorganisation av centraltullkamrarna enligt nu angivna grunder. Planen bör utarbetas under tillvaratagande av de uppslag till besparingar och rationaliseringar som innefattas i de båda ursprungliga förslagen eller som kunna framkomma under den fortsatta behandlingen av förslagen.

Tullkamrarna i Hälsingborg och Trelleborg. *Besparingsberedningen* har föreslagit vissa rationaliseringsåtgärder beträffande tullkamrarna i Hälsingborg och Trelleborg, vilka åtgärder numera i huvudsak vidtagits.

Departementschefen har i ärendet anfört följande.

På grund av de vidtagna rationaliseringsåtgärderna böra en tulluppsyningsmanstjänst och en kammarskrivartjänst utgå ur personalförteckningen. Med hänsyn till beräknad personalavgång före den 1 juli 1943 torde det icke vara erforderligt att uppföra ifrågavarande tjänster å övergångsstat. Enär rationaliseringsåtgärderna i övrigt närmast torde beröra icke-ordinarie personal, bör det ankomma på generaltullstyrelsen att tillvarataga möjligheterna till besparingar å icke-ordinarieposten genom ändrade personaldispositioner i all den utsträckning så kan ske med hänsyn till arbetsförhållandena vid ifrågavarande tullkamrar.

I *motionen I: 244* har yrkats, att ifrågavarande tulluppsyningsmans- och kammarskrivartjänster bibehållas å personalförteckningen. I fråga om skälen för detta yrkande får utskottet hänvisa till motionen.

Tullkamrarnas klassificering. *Generaltullstyrelsen* har framlagt förslag till ny klassificering av vissa tullkamrar. Förslaget innebär dels uppflyttning av ett antal tullförvaltartjänster, däribland tullförvaltartjänsten i Haparanda, dels ock nedflyttning av vissa andra tullförvaltartjänster.

Sveriges allmänna tulltjänstemannaförening har i skrivelse den 12 november 1942 hemställt om något längre gående uppflyttningar än vad generaltullstyrelsen föreslagit.

Departementschefen har anfört följande.

Oaktat ojämnheter kunna föreligga i den klassindelning för tullkamrarna som nu gäller kan jag, med hänsyn till den stränga återhållsamhet i fråga om lönegradsförbättringar som i nuvarande läge måste iakttagas, icke nu förorda några uppflyttningar i lönegrad för tullförvaltare. Även med hänsyn till nu rådande trafikförhållanden synes tveksamhet kunna råda om lämpligheten av en omreglering av tullförvaltarnas löneställning i enlighet med det framlagda förslaget. Under sådana omständigheter förordar jag att med omklassificeringen av tullkamrarna tills vidare får anstå.

I *motionen I: 244* har i överensstämmelse med generaltullstyrelsens förslag hemställts, att tullkammaren i Haparanda hänföres till klass 1 B samt tullkamrarna i Oskarshamn, Örnsköldsvik, Kristinehamn, Umeå, Lund, Charlottenberg, Eskilstuna, Söderhamn, Västervik, Uddevalla, Skellefteå, Hudiksvall, Falun, Östersund och Visby till klass 2 ävensom att de nuvarande tull-

kamrarna av klass 4 skola betecknas med klass 3 samt tullkamrarna i Falkenberg, Storlien, Mon, Sölvesborg och Ronneby upptagas i denna klass.

I *motionen I: 245* har hemställts, att tullkammaren i Haparanda skall hänföras till klass 1 B och föreslagits därav föranledd ändring i personalförteckningen för tullstaten.

Beträffande de till stöd för nämnda förslag anförda skälen får utskottet — i den mån de ej framgå av utskottets yttrande — hänvisa till motionerna.

Förslag om förbättrad löneställning för äldre kammarskrivare. Vid 1942 års riksdag förelåg förslag från generaltullstyrelsen om inrättande av kammarskrivarbefattningar i lönegraden A 18, alternativt i lönegraden Eo 19. I anledning härav anförde departementschefen i propositionen nr 165 följande.

Oaktat vägande billighetsskäl tala för en viss förbättring av de äldre kammarskrivarnas löneställning, är jag med hänsyn till eljest följda principer i fråga om inrättande eller uppflyttning av befattningar under nuvarande förhållanden icke beredd att tillstyrka något av de i detta ämne framlagda förslagen.

Departementschefens anförande i denna del föranledde icke något uttalande från riksdagens sida.

Sveriges allmänna tulltjänstemannaförening har i skrivelse den 12 november 1942 hemställt att de kammarskrivare, vilka anställts som extra ordinarie kammarskrivare före utgången av år 1922 och som efter generaltullstyrelsens beprövande ansåges förtjänta av förbättrad löneställning, skulle placeras i lönegraden Eo 19 mot för närvarande lönegraden A 16. Vid bifall till denna hemställan beräknades uppkomma en med 70,000 kronor ökad anslagsbelastning.

Över framställningen har *generaltullstyrelsen* yttrat sig (propositionen sid. 26 och 27).

Departementschefen har ansett sig i nuvarande läge icke kunna frångå den ställning till ifrågasvarande spörsmål som intogs i propositionen nr 165/1942 och sålunda icke nu förorda någon löneförbättring av den föreslagna innebörden.

I *motionen I: 244* har tulltjänstemannaföreningens förslag upptagits och hemställts om inrättande av befattningar vid tullverket i lönegraden Eo 19.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för detta yrkande, får utskottet hänvisa till motionen.

Medelsbehov å tullstatens avlöningsanslag. På grund av inträdd eller förväntad personalavgång föreslås minskning i antalet å övergångsstat uppförda tullkassörstjänster från 8 till 7 och i antalet tillsyningsmanstjänster å samma stat från 138 till 108.

I Kungl. Maj:ts förslag till avlöningsstat för nästa budgetår har anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän beräknats kunna minskas med 90,000 kronor till 13,200,000 kronor. Vidare har beträffande anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal en nedsättning med 150,000

kronor till 1,600,000 kronor ansetts möjlig. Slutligen har anslagsposten till rörligt tillägg nedräknats med 30,000 kronor.

Övriga poster i avlöningsstaten hava i Kungl. Maj:ts förslag upptagits med oförändrade belopp.

Då anslaget å gällande riksstat är uppfört med ett belopp av 17,050,000 kronor beräknas anslagsbehovet alltså uppgå till (17,050,000 — 90,000 — 150,000 — 30,000) 16,780,000 kronor

Omkostnadsanslaget.

I avseende å detta anslag — i gällande riksstat uppfört med 1,800,000 kronor — har Kungl. Maj:t föreslagit ökning av posten till bränsle, lyse och vatten med 25,000 kronor samt minskning av posterna till övriga expenser med 50,000 kronor, legor för fortskaffningsmateriel med 10,000 kronor, beklädnad och beväpning med 30,000 kronor samt diverse utgifter med 15,000 kronor. Anslaget föreslås därför uppfört med (1,800,000 + 25,000 — 50,000 — 10,000 — 30,000 — 15,000) 1,720,000 kronor.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag beträffande anslaget till avlöningar till befattningshavare hos generaltullstyrelsen föranleder ej erinran från utskottets sida.

Vad angår anslaget till avlöningar till befattningshavare å tullstaten föreslås i första rummet ett principbeslut om ersättande från och med ingången av budgetåret 1944/45 av tulldirektörsexpeditionerna vid centraltullkamrarna med tulldirektioner, envar under ledning av en tulldirektör. En sådan organisation anses underlätta personaldispositionernas anpassning efter olika situationer och även medföra åtskilliga lättnader i arbetet. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag i denna del.

Vidkommande tullkamrarna i Hälsingborg och Trelleborg ha på grund av rationaliseringsåtgärder en ordinarie tulluppsyningsmanstjänst och en ordinarie kammarskrivartjänst ansetts böra utgå ur personalförteckningen. I motionen I: 244 föreslås att dessa tjänster bibehållas och att i stället extra ordinarie befattningar indragas. Utskottet, som vill erinra om att enligt Kungl. Maj:ts förslag rationaliseringsåtgärderna avses skola beröra även den icke-ordinarie personalen, anser sig icke böra tillstyrka ett frångående av Kungl. Maj:ts förslag i denna del.

Enligt 1939 års tjänsteförteckningssakkunnigas förslag skulle tullförvaltarbefattningarna av klass 3, som äro hänfödda till 21 lönegraden, förändras till tullförvaltarbefattningar i 22 eller 20 lönegraden. Prövningen av detta förslag uppsköts vid fjolårets riksdag i avbidan på ny klassificering av tullkamrarna. Generaltullstyrelsens numera framlagda förslag om sådan omklassificering innebär, att 15 tullförvaltartjänster flyttas upp i 22 lönegraden och 5 nedflyttas till 20 lönegraden. Därjämte skulle tullförvaltartjänsten av klass 2 i Haparanda uppflyttas till klass I B eller från 22 till 24 lönegraden. Departementschefen har emellertid, med hänsyn till den stränga återhåll-

samhet i fråga om lönegradsförbättringar, som i nuvarande läge måste iakttagas, icke ansett sig kunna nu förorda några uppflyttningar i lönegrad för tullförvaltare. Med hänsyn till nuvarande trafikförhållanden har tveksamhet även ansetts kunna råda om lämpligheten av en omreglering av tullförvaltarnas löneställning i enlighet med det framlagda förslaget. Under sådana omständigheter har med omklassificeringen av tullkamrarna tills vidare ansetts böra anstå.

Yrkandena beträffande tullkamrarnas omklassificering i motionen I: 244 avse bifall till generaltullstyrelsens förslag. I motionen I: 245 framställt yrkande avser bifall till den del av generaltullstyrelsens förslag, som berör tullförvaltaren i Haparanda.

I anledning av förstnämnda motion vill utskottet framhålla, att det även enligt utskottets mening är önskvärt, att frågan om löneställningen för tullförvaltarna av klass 3 snarast möjligt vinner en slutlig lösning. På de skäl departementschefen anfört anser sig utskottet emellertid icke i nuvarande läge kunna tillstyrka, att denna fråga upptages till prövning.

Tullkammaren i Haparanda intager, enligt vad som framgår av till utskottet överlämnade handlingar, en särställning bland tullkamrarna av klass 2. Tullförvaltaren därstädes är tillika chef för Haparanda gränsdistrikt, vilket omfattar gränstrakterna i Torneå, Nederkalix, Överkalix, Pajala och Korpilombolo samt Karesuando tingslag. Med hänsyn till att gränsbevakningschefen i Dalsland, Värmland och Dalarna, tillika föreståndare för gränstullkammaren i Karlstad, enligt beslut av fjolårets riksdag uppflyttats till lönegraden A 24 har generaltullstyrelsen ansett rättvist, att även tullförvaltaren i Haparanda placeras i nämnda lönegrad och att tullkammaren därstädes således uppflyttas till klass I B.

En jämförelse av Haparanda gränsdistrikt med Dalslands, Värmlands och Dalarnas gränsdistrikt torde i fråga om chefens ansvar och arbetsbörda icke utfalla till nackdel för det förra distriktet. Sålunda kan nämnas, att antalet tjänstemän i Haparanda gränsdistrikt utgjorde 110 under år 1938 och 103 under år 1941 under det att motsvarande siffror för Dalslands, Värmlands och Dalarnas gränsdistrikt voro 80 och 69. Den ojämnhet i lönegradsplaceringen, som påtalats i motionerna, har utskottet vid sitt övervägande av frågan funnit vara så framträdande att en justering bör äga rum i överensstämmelse med generaltullstyrelsens i motionerna upptagna förslag. Utskottet tillstyrker alltså ett bifall till motionerna i denna del.

I motionen I: 244 har föreslagits inrättande av befattningar i lönegraden Eo 19 för att bereda vissa äldre kammarskrivare en förbättrad löneställning. I likhet med departementschefen i propositionen nr 165 till fjolårets riksdag har utskottet funnit billighetsskäl tala för en viss förbättring av de äldre kammarskrivarnas löneställning, men är under nuvarande förhållanden emellertid icke berett att tillstyrka det i motionen framförda förslaget.

Vad departementschefen i övrigt anfört och föreslagit beträffande anslaget till avlöningar till befattningshavare å tullstaten och tullverkets omkostnadsanslag har icke givit utskottet anledning till erinran.

Vid bifall till vad utskottet ovan anført bör antalet i Kungl. Maj:ts förslag till personalförteckning upptagna tullförvaltare av klass I B ökas med 1 till 8 och antalet tullförvaltare av klass 2 minskas med 1 till 16. Härav föranledd kostnadsökning under ordinarieposten, som icke uppgår till 1,000 kronor, torde ej böra föranleda ändring i den av Kungl. Maj:t föreslagna avlöningsstaten.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må

1) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag,

a) godkänna följande personalförteckning för generaltullstyrelsen:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat:	
1 generaltulldirektör	C 12
1 kustbevakningschef	C 5
5 byråchefer	A 30
1 byrådirektör och ombudsman	A 28
1 byråinspektör och föreståndare för tullverkets huvudlaboratorium	A 26
1 förste aktuarie och chef för statistiska avdelningen	A 26
1 sekreterare	A 26
5 byråinspektörer	A 24
2 förste revisorer	A 24
1 kamrerare	A 24
3 aktuarier	A 21
3 notarier	A 21
11 revisorer	A 21
3 tullkontrollörer	A 21
11 kammarskrivare	A 16
1 materialförvaltare	A 15
1 assistent	A 14
3 kansliskrivare	A 11
3 kontorister	A 9
1 förrådsförman	A 7
1 förste expeditionsvakt	A 7
14 kanslibiträden	A 7
9 expeditionsvakter	A 5
21 kontorsbiträden	A 4
7 skrivbiträden	A 2
Tjänsteman å övergångsstat:	
1 registrator	A 14

Befattning Lönegrad
 Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad
 än 20:

- 1 byråingenjör Eo 26
 1 byråinspektör Eo 24;

Anm.: En kansliskrivartjänst å ordinarie stat skall hållas vakant, intill dess den å övergångsstat uppförde registratorn avgår från sin befattning.

b) godkänna följande avlöningsstat för generaltullstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 641,000
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	» 1,200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 148,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 116,800
Summa kronor 907,000	

Särskilda uppbördsmedel:

Ersättning från marinen	kronor 7,000
Nettoutgift kronor 900,000;	

c) till *Tullverket*: Avlöningar till befattningshavare hos generaltullstyrelsen för budgetåret 1943/44 å driftbudgeten under sjunde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 900,000 kronor,

d) godkänna de i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 9 april 1943 framlagda huvudgrunderna för en omorganisation av centraltullkamrarna, avsedd att träda i tillämpning den 1 juli 1944,

2) i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionen I: 244 samt med bifall till motionen I: 245

a) godkänna följande personalförteckning för tullstaten:

Personalförteckning.

Befattning Lönegrad
 Tjänstemän å ordinarie stat:

1. Lokaltullförvaltningen.

3 tulldirektörer	A 29
3 tullöverinspektörer	A 27
1 övertullförvaltare	A 27
3 tullbevakningschefer	A 26

Befattning	Lönegrad
3 tulldirektörsassistenter	A 26
5 tullförvaltare av klass 1 A	A 26
3 tullkommisarijer	A 26
8 tullförvaltare av klass 1 B	A 24
21 tullöverkontrollörer	A 24
17 förste tullkontrollörer	A 22
16 tullförvaltare av klass 2	A 22
20 tullförvaltare av klass 3	A 21
132 tullkontrollörer	A 21
6 tullförvaltare av klass 4	A 20
3 tullkassörer	A 18
315 kammarskrivare	A 16
24 tullmästare	A 15
26 tulluppbördsmän	A 15
152 tullkontorister	A 12
131 tullöveruppsyningsmän	A 12
2 kansliskrivare	A 11
4 kontorister	A 9
1,099 tulluppsyningsmän	A 8
31 kanslibiträden	A 7
507 tullvakter	A 5
60 kontorsbiträden	A 4
30 skrivbiträden	A 2

2. Kustbevakningen.

4 kammarskrivare	A 16
22 kustöveruppsyningsmän	A 12
55 kustuppsyningsmän	A 8
53 förste kustvakter	A 7
163 kustvakter	A 6
55 kustbevakningsbiträden	A 5
4 kontorsbiträden	A 4

3. Gränsbevakningen.

1 gränsbevakningschef	A 24
1 kammarskrivare	A 16
6 gränsöveruppsyningsmän	A 12
188 gränsuppsyningsmän	A 8

Tjänstemän å övergångsstat:

7 tullkassörer	A 18
108 tillsyningsmän	A 6;

Anm. 1. 7 tulluppbördsmanstjänster å ordinarie stat må tillsättas endast i den mån 7 tullkassörer å övergångsstat avgå från sina befattningar.

Anm. 2. 108 tullvaktjänster å ordinarie stat må tillsättas endast i den mån 108 tillsyningsmän å övergångsstat avgå från sina befattningar.

b) godkänna följande avlöningsstat för tullstaten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	13,200,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	1,500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	1,600,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	2,278,500
	Summa kronor	17,080,000;

Särskilda uppbördsmedel:

Ersättning från marinen	kronor	300,000
	Nettoutgift kronor	16,780,000;

c) till *Tullverket*: *Avlöningar till befattningshavare å tullstaten* för budgetåret 1943/44 å driftbudgeten under sjunde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 16,780,000 kronor,

3) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag

a) godkänna följande omkostnadsstat för tullverket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Omkostnadsstat.

Utgifter:

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor	124,000
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	»	330,000
3. Expenser, <i>förslagsvis</i>	»	900,000
4. Publikationstryck, <i>förslagsvis</i>	»	30,000
5. Hemliga utgifter	»	2,000
6. Övriga utgifter, <i>förslagsvis</i>	»	584,000
	Summa kronor	1,970,000

Särskilda uppbördsmedel:

Ersättning från marinen	kronor	250,000
	Nettoutgift kronor	1,720,000;

b) till *Tullverket*: *Omkostnader* för budgetåret 1943/44 å driftbudgeten under sjunde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 1,720,000 kronor.

Stockholm den 11 juni 1943.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson*, *Oscar Olsson*, *Pauli Lindström*, *Sven Larsson*, *Heiding*, *Bäcklund*, *Carlström*, *Gustaf Iwar Anderson*, *Aqvist*, *Nisser* och *Persson* i Skabersjö; samt

från andra kammaren: herrar *Jonsson* i Eskilstuna, *Eriksson* i Stockholm, *Ward*, *Hansson* i Rubbestad, *Holmdahl*, *Bergström*, *Nilsson* i Steneberg, *Wallentheim*, *Lindholm*, fru *Alvén*, herrar *Eriksson* i Frägsta och *Olsson* i Kullenbergstorp.
